

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Sendt per epost til postmottak@oed.dep.no

Høringssvar fra Energi 1 – endringer i energiloven om krav til selskapsmessig og funksjonelt skille

Energi 1 er et samarbeidsselskap mellom energi selskapene Nordmøre Energiverk AS (NEAS), Svorka Energi AS, Rauma Energi AS, Sunndal KF og Nesset Kraft AS.

Energi 1 viser til høringsnotat av 15.04.15 «Forslag til endringer i energiloven»

Olje- og energidepartementet har i sitt høringssvar av 15.04.15 fremmet konkrete endringer i dagens energilovgivning. Endringene består i hovedsak om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettselskap og annen virksomhet for alle energiforetak med inntektsramme fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Selskapsmessig og funksjonelt skille

Energi 1 er svært kritisk til at kravet som i dag gjelder for selskap over 100.000 kunder skal gjelde for samtlige nettselskaper uavhengig av størrelse. Kravet om selskapsmessig og funksjonelt skille er regulert i EUs tredje elmarkedsdirektiv, og bakgrunnen for å unnta selskaper under 100.000 kunder er som følger:

«EU vil unngå de uforholdsmessige finansielle og administrative byrdene som et funksjonelt skille medfører for mindre nettselskaper».

Dette betyr at man har vurdert nytten opp mot kostnadene ved å innføre funksjonelt skille for mindre selskaper, og funnet en negativ kost-nytte. Energi 1 kan ikke se at en nyttevurdering er foretatt i forslaget om endring i energiloven. Vi mener derfor primært at kravet om selskapsmessig og funksjonelt skille må strykes fra lovforslaget, og at behovet for selskapsmessig og funksjonelt skille må utredes og dokumenteres nærmere.

Energi 1 mener at dagens organisering av nettvirksomheten i små- og mellomstore selskaper er kostnadseffektiv og rasjonell. Dagens organisering gir muligheter for kapasitets- og ressursutnytting av for eksempel datasystemer og infrastruktur på tvers av de ulike forretningsområdene. Den byråkratiseringen som det legges opp til i lovforslaget vil skape problemer for best mulig utnytting av disse faktorene, og gi økte kostnader for selskapene. De økte kostnadene vil igjen føre til økte nettleie for våre kunder.

Kryssubsidiering

Høringsnotatet argumenterer for at endring i lovverket knyttet til selskapsmessig og funksjonelt skille skal hindre kryssubsidiering, og gi mindre behov for tilsyn og kontroll. Det finnes ikke dokumentasjon på at kryssubsidiering er et utbredt problem, og NVE har ingen dokumentasjon på at kryssubsidiering forekommer. Nettvirksomheten vil alltid være en form for monopoler, og problematikken knyttet til monopoler vil ikke forsvinne med større enheter. Store enerådende enheter vil få betydelig markedsrett, og nødvendigvis utgjøre en betydelig utfordring i forhold til tilsyn og kontroll.

Lavere leveringssikkerhet og beredskap

Endringene i lovforslaget kan få store samfunnsmessige konsekvenser. Det begrunnes med at lovendringene i hovedsak vil ramme selskapene som ligger i distriktene. Disse selskapene er lokale bærebjelker for lokalsamfunnet, i tillegg til at selskapene er en garantist for god beredskap og leveringssikkerhet. KILE-ordningen er en incentivordning som prioriterer områder med flest husholdnings- og næringslivskunder. Det innebærer at større energiselskaper vil prioritere by og bynære strøk ved større strømutfall, i tillegg til at disse områdene blir prioritert med tanke på investeringer og beredskapsmidler. Det vil ikke bli lønnsomt å prioritere områder med spredt bosetting.

Myndigheten har ved flere utredninger understreket at det er bedre med noen overinvesteringer i nettet enn å møte konsekvensen av eventuelle underinvesteringer. Energi 1 mener at lokalt eierskap er helt essensielt for leveringssikkerheten til våre kunder. Færre lokale aktører vil gi redusert lokalkunnskap og større reiseavstander, og dermed betydelig svekket beredskap med færre ressurser i distriktene.

Samarbeid

Små- og mellomstore energiselskaper har utviklet flere samarbeidsselskaper som bidrar til å hente ut stordriftsfordeler. Deler av bransjen er i ferd med å inngå allianser som har klare likhetstrekk med det man finner i banksektoren. Sparebankalliansen og Eika gruppen har vært avgjørende for at Norge ikke har noen få dominerende banker, og at banksektoren opprettholder en effektiv konkurranse. Det er bankenes samarbeid om kompetanse og innkjøp som gjør at de mindre lokalbankene overlever godt i konkurranse med de større bankene. Det gjør at selskapene tar ut stordriftsfordeler, i tillegg til at selskapene beholder smådriftsfordelene.

Systemet er bygget opp slik at de selskapene som ikke klarer omstillingen, eller driver effektivt, vil det ikke være plass til i fremtiden. Fusjoner eller salg må ikke være initiert av krav fra myndighetene. Det må være eierne som skal beholde råderetten over eget selskap.

Oppsummering

Energi 1 kan ikke se at lovforslaget dokumenterer at det er behov for selskapsmessig og funksjonelt skille, og Energi 1 er av den klare oppfatning at forslaget til lovendring om selskapsmessig og funksjonelt skille ikke bør fremmes.

Med vennlig hilsen
Energi 1

Alf Vee Midtun
Adm.dir
Rauma Energi AS

Knut Hansen
Adm.dir
NEAS

Halvard Fjeldvær
Adm.dir
Svorka Energi AS

Jørund Kvande
Daglig leder
Sunndal KF

Knut Arne Vike
Daglig leder
Neset Kraft AS